

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

2. juli 2007

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Viden-
skabsministeriets grundnotat vedr. Kommissionens meddelelse til Eu-
ropa-Parlamentet og Rådet om evaluering af Det Europæiske Agentur
for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) - KOM (2007) 285 endelig

**Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om
evaluering af Det Europæiske Agentur for Net- og
Informationssikkerhed (ENISA)
- KOM (2007) 285 endelig**

1. Resumé

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i marts 2004 en forordning¹ om oprettelse af et uafhængigtagentur, der skal arbejde for at sikre et højt it-sikkerhedsniveau i EU og for at udvikle en sikkerhedskultur i EU. Agenturet skal desuden rådgive Rådet, Kommissionen og de enkelte medlemsstater om it-sikkerhed. Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed, ENISA, blev oprettet i 2004, og agenturet gik i drift i september 2005 efter flytningen til Kreta

Kommissionen skal i henhold til ovennævnte forordning gennemføre en evaluering af agenturet².

Denne meddelelse præsenterer hovedlinierne i en ekstern evaluering udført af et ekspertpanel ét år efter ENISA's etablering. Ekspertpanelet peger i sin rapport³ blandt andet på, at ENISA's aktiviteter har været gode og i overensstemmelse med arbejdsprogrammet. Aktiviteterne har dog ikke været tilstrækkelige til at nå de høje mål, der var lagt op til i forordningen. Rapporten har været genstand for drøftelser i ENISA's bestyrelse, som har formuleret en række anbefalinger om agenturets fremtid og om ændring af forordningen om oprettelse af ENISA.

Formålet med denne meddelelse er at præsentere den eksterne evaluering, bestyrelsens anbefalinger og Kommissionens vurdering. Samtidig lanceres en offentlig høring. Kommissionen udarbejder herefter en konsekvensanalyse, herunder en cost-benefit-analyse, af en udvidelse af agenturet og dets fremtid. Europa-Parlamentet og Rådet vil blive underrettet om konklusionerne og resultaterne heraf.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 285 af 1. juni 2007 fremsendt meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om evaluering af Det Europæiske Agentur for net- og informationssikkerhed, ENISA. Forslaget er fremsendt til Rådet i dansk sprogversion den 5. juni 2007.

25. juni 2007

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63

2100 København Ø

Telefon 3545 0000

Telefax 3545 0010

E-post itst@itst.dk

Netsted www.itst.dk

CVR-nr. 2676 9388

IT-Sikkerhedskontoret

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæiskagentur for net- og informationssikkerhed

² Jf. art 25 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæiskagentur for net- og informationssikkerhed

³ Evaluation of the European Network and Information Security Agency by the Experts Panel IDC EMEA. Rapporten kan findes på følgende web-sted:

http://ec.europa.eu/dgs/information_society/evaluation/studies/index_en.htm

ENISA er oprettet som uafhængigt agentur ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 10. marts 2004⁴. ENISA skal arbejde for at sikre et højt it-sikkerhedsniveau i EU og for at udvikle en sikkerhedskultur i EU. Agenturet skal desuden rådgive Rådet, Kommissionen og de enkelte medlemsstater om it-sikkerhed. ENISA er oprettet for en periode på fem år.

Formålet med ENISA er at bidrage til et højt niveau for net- og informations-sikkerhed i EU og tilvejebringe en kultur for net- og informationssikkerhed samt at fremme et bredt samarbejde mellem den offentlige og den private sektors aktører. Agenturets formål og opgaver berører ikke medlemsstaternes beføjelser med hensyn til net- og informationssikkerhed, der falder uden for EF-traktatens anvendelsesområde. Det drejer sig eksempelvis om de beføjelser, der er omfattet af afsnit V og VI i traktaten⁵ om Den Europæiske Union. Agenturets opgaver berører under ingen omstændigheder aktiviteter vedrørende offentlig sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed (herunder statens økonomiske velfærd for så vidt angår aspekter, der vedrører statens sikkerhed) og statens aktiviteter på det straffetretlige område⁶.

IT- og Telestyrelsen
Side 2

Det Europæiske Råd traf på mødet den 12.-13. december 2003 beslutning om at placere agenturet i Grækenland, og agenturet blev i forlængelse af Det Europæiske Råds beslutning placeret på Kreta.

Kommissionen skulle senest den 17. marts 2007 gennemføre en evaluering af agenturet med det primære formål at afgøre, hvorvidt agenturet skal bestå efter den fastsatte periode på fem år.⁷ Evalueringen omfatter en vurdering af agenturets arbejde i relation til mål og opgaver samt dets arbejdsmetoder.

Evalueringen er sendt til ENISA's bestyrelse, som har sendt anbefalinger til eventuelle ændringer af forordningen om oprettelse af ENISA til Kommissionen, som igen har videresendt dette til Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på offentliggørelse.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed

⁵ Afsnit V indeholder bestemmelser om en Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik, mens afsnit VI indeholder bestemmelser om Politisamarbejdet og Retligt Samarbejde i Kriminal­sager.

⁶ Jf. art. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed.

⁷ Jf. art. 25 og 27 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed.

5. Formål og indhold

Der er i 2007 udarbejdet en ekstern evaluering af ENISA og de mål, agenturet har nået.

Formålet med meddelelsen er at præsentere den eksterne evaluering, bestyrelsens anbefalinger og Kommissionens vurdering. Samtidig lanceres en offentlig høring. Kommissionen udarbejder herefter en konsekvensanalyse, herunder en cost-benefit-analyse, af en eventuel udvidelse af agenturet og dets fremtid. Europa-Parlamentet og Rådet vil blive underrettet om konklusionerne og resultaterne heraf.

Evalueringen

Evalueringen blev gennemført, da agenturet reelt kun havde fungeret i lidt over et år.

Evalueringen har resulteret i en rapport, hvor konklusionen er, at ENISA's aktiviteter har været gode og i overensstemmelse med arbejdsprogrammet. Aktiviteterne har dog ikke været tilstrækkelige til at nå de høje mål, der var lagt op til i forordningen.

IT- og Telestyrelsen

Side 3

Meddelelsen gengiver kort evalueringens anbefalinger:

- Agenturets mandat bør udvides efter 2009.
- Forordningen om ENISA bør revideres, så den afspejler agenturets oprindelige strategiske rolle og tvetydighederne fjernes. ENISA's opgaver skal ikke defineres i detaljer, men bredt.
- ENISA's størrelse og ressourcer bør øges.
- Bestyrelsens rolle bør ændres for at forbedre ledelsen af ENISA.
- En velkendt og anerkendt person bør udpeges som ambassadør for ENISA for at øge synligheden.
- Anbefalinger om at vurdere konsekvenserne af placeringen på Kreta, hvortil Kommissionen i en fodnote minder om, at placeringen er besluttet af stats- og regeringscheferne og den græske regering.

Evalueringen understreger gyldigheden af den oprindelige politiske begrundelse for oprettelsen af ENISA og dets oprindelige målsætninger. Agenturets aktiviteter er i overensstemmelse med dets arbejdsprogram, og dets resultater har hidtil været tilfredsstillende eller endog gode.

Evalueringen viser dog, at aktiviteterne ikke ser ud til at være tilstrækkelige til at nå den høje grad af indflydelse og merværdi, man havde håbet på.

Evalueringsrapporten peger på en række problemer, der påvirker agenturets evne til at fungere bedst muligt. Problemerne vedrører dets organisatoriske struktur, personalets størrelse og dets blanding af kvalifikationer, den fjerne beliggenhed og prioritering af opgaverne.

Rapporten peger på, at hovedårsagen til en række af de ovenstående problemer er, at forordningen om etablering af ENISA er tvetydig og efterlader mange valg. Tvetydigheden betyder, at ENISA's interessenter har forskellige opfattelser af agenturets rolle og dets hovedopgaver. Evalueringen peger på en generel bekymring med hensyn til fortolkningen af ENISA's mål, for eksempel

modsætninger mellem mål og opgaver. Medlemsstaterne har som følge heraf forskellige forventninger til, hvilken rolle ENISA skal spille.

Endelig peger rapporten på, at mulighederne for en succesrig fremtid for ENISA afhænger af, at der indgås en ny politisk aftale mellem medlemsstaterne, som skal bygge på de indhøstede erfaringer og gennemførelsen af agenturets første fase.

Det fremhæves, at de fleste interessenter mener, at en lukning af agenturet, når dets mandat udløber i 2009, vil have negative følger for net- og informations-sikkerheden og et velfungerende indre marked. Der peges dog samtidig på behov for ændringer i agenturets strategiske ledelse og struktur.

Kommissionen

Kommissionen er i vid udstrækning enig i konklusionerne i evalueringsrapporten, som alt i alt understreger gyldigheden af den oprindelige politiske begrundelse og de oprindelige målsætninger, men også understreger, hvordan ENISA's nuværende størrelse og tilrettelæggelsen af dets arbejde ikke ser ud til at stå mål med de fremtidige udfordringer, det står overfor.

Kommissionen finder, at fremkomsten og konvergensen af mere og mere avancerede kommunikationsteknologier og trådløse teknologier og den hastighed, hvormed truslerne udvikler sig, også har bidraget til at ændre det miljø, som ENISA fungerer i. Kommissionen peger på vigtigheden af, at der tages behørigt hensyn til denne udvikling, når ENISA's fremtid overvejes, og når der træffes beslutning om, hvordan EU's medlemsstater og andre interessenter bør samarbejde for at tage de nye udfordringer op i forbindelse med net- og informationssikkerhed.

Bestyrelsen

I henhold til forordningen om oprettelse af ENISA skal bestyrelsen have forelagt rapporten⁸. Meddelelsen fra Kommissionen indeholder således en gengivelse af anbefalingerne fra ENISA's bestyrelse.

Bestyrelsen anbefaler blandt andet, at der sker en revision af forordningen med henblik på at udvide mandatet, mens agenturets arbejdsområde ikke bør ændres væsentligt. Agenturet bør fortsat have mulighed for at reagere på specifikke anmodninger om rådgivning og bistand, men arten og proceduren for disse bør defineres mere klart.

De videre skridt

Kommissionen finder det hensigtsmæssigt at lancere en offentlig høring og foretage en konsekvensanalyse, herunder en cost-benefit-analyse, af en udvidelse af agenturet og dets fremtid.

På den baggrund har Kommissionen formuleret en række spørgsmål, der kan danne grundlag for yderligere drøftelser for at sikre et tilstrækkeligt belyst beslutningsgrundlag for en eventuel udvidelse af ENISA.

⁸ Jf. art. 25, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed.

Spørgsmålene vedrører blandt andet, hvilke udfordringer der møder ENISA, hvordan ENISA anvender sine ressourcer bedst muligt for at imødekomme disse samt størrelsen af disse ressourcer og ENISA's placering.

Kommissionen opfordrer alle interesserede parter til at fremsætte bemærkninger til emnerne, som behandles i meddelelsen, særligt de stillede spørgsmål.

Kommissionen underretter herefter Europa-Parlamentet og Rådet om resultaterne af den offentlige høring og konsekvensanalysen og redegør yderligere for de generelle resultater af evalueringen, særligt beslutningen om, hvorvidt der skal fremsættes et forslag om forlængelse af agenturets varighed.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

IT- og Telestyrelsen

Side 5

7. Gældende dansk ret og konsekvenser herfor

Spørgsmålet om gældende dansk ret er ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Meddelelsen kan, afhængigt af de høringssvar der fremkommer, blive fulgt op af initiativer, der kan medføre konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at estimere et eventuelt omfang heraf.

9. Høring

Meddelelsen vil blive sendt i høring i EU-specialudvalget for it og telekommunikation.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter Kommissionens lancering af en offentlig høring og en konsekvensanalyse, herunder en cost-benefit-analyse af en udvidelse af agenturet og dets fremtid.

Danmark forventer at afgive et høringssvar til Kommissionen. Danmarks svar på de stillede spørgsmål vil i hovedtræk være indenfor tre områder:

ENISA's udfordringer

Trusselsbilledet har ændret sig siden 2004. It-sikkerhedsbrud var tidligere foranlediget af hackere, som ville demonstrere, at forsvarsmekanismerne kunne gennembrydes. I dag er mange it-sikkerhedsbrud et resultat af økonomisk kriminalitet og gennemføres derfor i det skjulte og kan være vanskeligere at opdage. Angreb kan komme fra hele verdenen som følge af internettets globale

karakter. Opretholdelse af et tilstrækkeligt niveau af IT- sikkerhed er derfor en grænseoverskridende problemstilling.

Regeringen finder derfor, at der fortsat er behov for institutioner som ENISA til at indsamle og videreformidle information om beskyttelse mod internetbaserede trusler og udviklingstendenser inden for anvendelse af for eksempel skadelig kode⁹.

ENISA's målsætninger

Danmark støtter anbefalingerne fra bestyrelsen og ekspertpanelets rapport. Herunder en forlængelse af ENISA's mandat efter 2009.

ENISA bør være et center for best practice inden for informationssikkerhed samt kunne bistå medlemsstater med ekspertviden. Regeringen støtter en mindre ændring af ENISA's forordning, så forordningen afspejler såvel agenturets opgaver som medlemsstaternes forventninger.

IT- og Telestyrelsen

Side 6

Det er endvidere regeringens holdning, at ENISA's formål og opgaver fortsat bør afgrænses, således at medlemsstaternes beføjelser med hensyn til net- og informationssikkerhed, der falder uden for EF-traktatens anvendelsesområde, såsom de beføjelser, der er omfattet af afsnit V og VI i traktaten om Den Europæiske Union, ikke berøres. Ligesom aktiviteter vedrørende offentlig sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed (herunder statens økonomiske velfærd for så vidt angår aspekter, der vedrører statens sikkerhed) og statens aktiviteter på det strafferetlige område heller ikke skal berøres.

ENISA's størrelse

Ekspertpanelet anbefaler, at antallet af ansatte i ENISA øges for at opnå faglig bredde og en kritisk masse. Ekspertpanelet peger på, at agenturer typisk er på 100 medarbejdere mod ENISA's nuværende godt 50 medarbejdere.

Regeringen noterer sig, at bestyrelsen i sin anbefaling ikke kan tilkendegive, hvad den optimale størrelse vil være for ENISA. Bestyrelsen henviser til, at den administrerende direktør ikke har udarbejdet en business case, som dokumenterer nytten af en forøget bestand af medarbejdere.

På den baggrund støtter regeringen i første omgang en omorganisering af ENISA, men ikke en udvidelse. Når der foreligger en af bestyrelsen godkendt business case, vil regeringen genoverveje sin stilling.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til andre landes holdning til Kommissionens meddelelse.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere være forelagt Folketinget Europaudvalg.

⁹ Skadeligt software er programkode, som kan anvendes til at kompromittere computere med spam, virus og trojanske heste med videre.